

1. Vragen inzake het Integraal Afwegingskader voor beleid en regelgeving¹

Probleemanalyse

a. Wat is de aanleiding en waaruit blijkt dat de beslissing is genomen om een amvb te maken?

In dit besluit worden drie verschillende Amvb's gewijzigd. Het betreft de volgende wijzigingen;

- a. De Wet versterking decentrale rekenkamers is 1 januari 2023 in werking getreden en hierin is ook de introductie van de rechtmatigheidsverantwoording voor gemeenten, provincies en waterschappen opgenomen. Voor de verdere uitwerking dienen het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd te worden. In de Wet versterking decentrale rekenkamers is slechts een beperkte technische wijziging opgenomen. Met deze wijziging wordt invulling gegeven aan een toezegging aan de Tweede Kamer.²
- b. Ook zal naar aanleiding van de Wet open overheid die op 1 mei 2022 in werking is getreden aan het BBV een bepaling worden toegevoegd op basis waarvan een openbaarheidsparaagraaf moet worden opgenomen in begrotingen en jaarrekeningen van decentrale overheden.
- c. Een aanpassing van het Besluit van 29 oktober 2001 tot wijziging van het Bfv 2001 (Stb. 2021, 541). Met het betreffende wijzigingsbesluit is het grensbedrag voor de verzameluitkering verlaagd, vooruitlopend op een wijziging van de Financiële-verhoudingswet (Fvw) waarbij de verzameluitkering in haar geheel zal worden afgeschaft. Door de verlaging van het grensbedrag hoeven minder specifieke uitkeringen als verzameluitkering te worden vormgegeven. Om te voorkomen dat de verlaging permanent blijft gelden in het geval de wetswijziging onverhoopt niet zal worden aangenomen, adviseerde de RvS in het wijzigingsbesluit op te nemen dat de verlaging van het grensbedrag *tijdelijk* is. Daarom is in het wijzigingsbesluit opgenomen dat met ingang van 1 januari 2024 het 'oude' (hogere) grensbedrag weer geldt. Naar nu blijkt treedt de wijziging van de Fvw op haar vroegst echter pas in 2025 in werking. Daarom dient de datum van 1 januari 2024 te worden gewijzigd in '1 januari 2026'.

b. Wie zijn betrokkenen?

Betrokken zijn; gemeenten, provincies, waterschappen, IPO, VNG, het Rijk. Tevens zijn de accountants van de gemeenten, provincies en waterschappen betrokken.

c. Wat is het probleem waarvoor de amvb een oplossing moet bieden?

In het wetsvoorstel is aangekondigd enkele zaken voor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording nader uit te werken in lagere regelgeving. In de huidige situatie wordt in de controleverklaring van de accountant expliciet een oordeel gegeven over zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid. Dit rechtmatigheidsoordeel, waarbij getoetst wordt aan juridische normen, is niet in lijn met de functie die een accountant vervult in het maatschappelijk verkeer, namelijk een uitspraak doen over de betrouwbaarheid van informatie. Tevens is de huidige systematiek niet in lijn met de geldende systematiek bij het Rijk. Hierbij legt de minister in de bedrijfsvoeringparaagraaf verantwoording af over de rechtmatigheid.

d. Wat is het doel van de amvb?

Deze wijziging van de rechtmatigheidsverantwoording heeft als doel het college van burgemeester en wethouders, respectievelijk het college van gedeputeerde staten bij de provincie en het waterschap in de jaarrekening zelf verantwoording te laten afleggen over de rechtmatigheid.

¹ Zie voor een uitleg over het IAK: www.kcwj.nl.

² Kamerstukken II 2015/16, 34 300 VII, nr. 64

Hiermee wordt de eigen verantwoordelijkheid van decentrale overheden voor de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties gemarkeerd. Tevens wil deze wijziging het gesprek tussen college en raad, respectievelijk college en staten en dagelijks en algemeen bestuur bevorderen en de gemeenteraad, provinciale staten en het algemeen bestuur beter in positie te brengen. Ook heeft deze wijziging als doel harmonisering van de wijze waarop de accountant de jaarrekening in de publieke sector controleert en de manier waarop overheden rapporteren over onrechtmatigheden.

Met betrekking tot de openbaarheidsparagraaf is het doel duidelijkheid bieden aan decentrale overheden over de op te nemen informatie op het gebied van openbaarheid.

e. Wat rechtvaardigt de overheidsinterventie?

Met deze wijziging wordt de rechtmatigheidsverantwoording uit de Wet versterking decentrale rekenkamers nader ingekleurd. Hiermee wordt invulling gegeven aan een toezegging aan de Tweede Kamer en wordt tegemoetgekomen aan een door de praktijk gewenste verandering.

Instrumentkeuze

f. Welke instrumenten zijn gekozen en waarom?

Als instrument is gekozen voor een algemene maatregel van bestuur. Artikel 213 Gemeentewet en artikel 217 Provinciewet bepalen dat nadere regels met betrekking tot de reikwijdte van en de verslaglegging omtrent de accountantscontrole bij amvb worden gesteld. Dat zijn het BADO en BBV.

Gevolgenbeoordeling

g. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu

Deze wijziging kent verschillende gevolgen. Gevolg van deze wijziging zal onder andere zijn dat accountants deels op een andere wijze in de controleverklaring zullen rapporteren over de oordeelsvorming, namelijk met de nadruk op de getrouwheid.

2. Heeft de amvb inhoudelijke of procedurele relaties met andere wetgevingsproducten of is het daarvan afhankelijk?

De amvb heeft een inhoudelijke relatie met het Wetsvoorstel versterking decentrale rekenkamers. En een relatie met de Wet open overheid. Tevens bestaat er een relatie met de Financiële-verhoudingswet. De wijziging van de rechtmatigheidsverantwoording voor de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba zal worden meegenomen in een toekomstige wijziging van het BBV bes.